

INGEZONDEN.

DE LEVENSDUUR VAN DEN NEDERLANDSCHEN GENEESHEER.

In de aflevering van 21 November l.l. van dit *Tijdschrift* heeft DE WILDE een berekening gegeven van den gemiddelden levensduur van den Nederlandschen dokter. Hij komt daarbij tot de gevolgtrekking, dat de levenskansen van den arts slechter zijn dan van den Nederlandschen man in het algemeen en dat dus nog altijd waar is het schoone devies: alios inserviundo consumimur. Dit is in strijd met de officieele gegevens, die ons verschaft worden door de „Statistiek van de sterfte naar het beroep”, uitgegeven door het Centraal Bureau voor de Statistiek in 1917, welke gegevens DE WILDE, ofschoon hij tevergeefs daarna gezocht heeft, in *Levensverzekeringsgeneeskunde* door NOLEN, HIJMANS VAN DEN BERGH en mij, daar toch had kunnen vinden op bldz. 33 (3de druk). Uit die statistiek blijkt, dat, als men de verschillen van de leeftijds-groeping elimineert en dus de z.g.n. standaardcijfers gebruikt, de sterfte onder de geneeskundigen 7.42 op de 10000, en die van andere mannen tusschen het 18de en 65ste jaar 7.60 per 10000 is.

Wat is de verklaring van dit verschil? Aan de berekening van DE WILDE zal het niet liggen, maar wel aan de slotsom. DE WILDE heeft de sterfgevallen nagegaan van 1861 af tot nu toe, berekent uit die gegevens den gemiddelden levensduur en besluit dan: dus de Nederlandsche geneesheer wordt gemiddeld zooveel jaren oud. Deze slotsom is verkeerd en had moeten luiden: de Nederlandsche geneesheer werd is het tijdperk 1861—1925 gemiddeld zoo oud. In het begin van dit tijdperk was waarschijnlijk de sterfte der geneeskundigen zéér hoog, tot voor korten tijd is zij hoog gebleven en deze ongunstige jaren drukken natuurlijk op het geheele tijdperk.

De statistieken over de sterfte naar het beroep, zooals het Centraal Bureau voor de Statistiek die uitgegeven heeft, geven de sterfte over een korte periode. Daardoor is wel het aantal gegevens kleiner, maar deze zijn dan ook zuiver. Er zijn in het geheel vier zulke statistieken uitgekomen, die vooral verschillen in de leeftijds-groepen, die bewerkt zijn. De sterfteverhouding der geneeskundigen blijkt uit het volgende overzicht.

Stat.	Jaren van waarneming.	Leeftijd onder waarneming.	Sterfte geneesk. op 10000	Sterfte alle mann. op 10000
1	1891—1895	18—50 jaar	10.16	8.20
2	1896—1900	boven de 12 jaar	12.76	11.52
3	1896—1903	„	12.51	11.26
4	1908—1911	18—65 jaar	7.42	7.60

Men ziet hieruit, dat, terwijl in 1900 de sterfte onder de geneeskundigen nog boven het normale was, die in 1910 daar beneden is gekomen.

In Engeland was in 1900 de sterfte der geneeskundigen al $\frac{952}{1000}$ van die van alle mannen (leeftijd 26—65 jaar).

De omstandigheid, dat in de laatste Nederlandsche statistiek alleen rekening is gehouden met den leeftijd van 18—65 jaar, maakt het verschil in uitkomst tusschen deze berekening en die van DE WILDE nog opmerkelijker. Want de dokters, die ouder zijn geworden dan 65 jaar en die dus in de berekening van DE WILDE den gemiddelden levensduur verhoogd hebben, zijn hier niet meegeteld.

Eenigszins bedenkelijk is nu wel, dat SCHUURMANS STEKHOVEN den gemiddelden levensduur van den geneesheer op 57 jaar heeft berekend, naar hij mededeelt in de *Haagsche Post* van 10 Januari. Maar het is mogelijk, dat hier het toeval in het spel is, omdat de gegevens zoo weinig talrijk zijn; ook zou het mogelijk zijn, dat de sterfte onder de artsen na 1910 weder is toegenomen. Hierover zal een volgende statistiek over de sterfte volgens het beroep, die waarschijnlijk over de jaren 1918—1921 zal loopen en naar wij hopen, in de eerstkomende jaren verschijnen zal, nader licht kunnen geven. Maar voorloopig meen ik, dat de Nederlandsche dokters zich nog niet ongerust behoeven te maken over hun slechte levenskansen, al zal het hun wellicht een gevoel van weemoed geven, dat de schoone leuze, die ik in het begin van dit schrijven noemde, niet meer toepasselijk is.

Rotterdam, 29 November 1925.

J. SIEGENBEEK VAN HEUKELOM.